

บทที่ 5

การเขียนบทรายการโทรทัศน์

การเขียนบทรายการโทรทัศน์

บทโทรทัศน์หรือนิยมเรียกทับศัพท์ว่าสคริปต์ (Script) บทโทรทัศน์จึงเปรียบเหมือนแผนที่เดินทาง การเขียนบทจึงมีความสำคัญที่สุดถือว่าเป็นหัวใจของการผลิต

ภาพที่ 5.1 ารเขียนบท

หลักการเขียนบทรายการโทรทัศน์

การเขียนบทสำหรับรายการโทรทัศน์ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เขียนโดยใช้สำนวนสนทนาที่ใช้สำหรับการพูดคุย ไม่ใช่ภาษาเขียน
2. เขียนโดยเน้นภาพให้มากกว่าการพูด
3. เขียนอธิบายแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่กำลังพูดถึง
4. เขียนเพื่อเป็นแนวทางให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมแต่ละกลุ่ม

5. พยายามใช้ถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจกัน หรือเลือกใช้คำที่เข้าใจได้ง่ายกว่า
6. เขียนเรื่องที่ น่าสนใจ ไม่พยายามเขียนเรื่องซึ่งน่าเบื่อ
7. เขียนโดยพัฒนารูปแบบการเขียนของตนเอง ไม่ลอกเลียนแบบการเขียนของคนอื่น
8. ค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจะมาใช้สนับสนุนเนื้อหาในบทอย่างถูกต้อง
9. เขียนบทเพื่อเปิดเรื่อง (opening) ให้น่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้ชมอยากชม
10. เขียนโดยเลือกใช้คำอารมณ์ที่แสดงออกให้เข้าใจง่าย

11. ไม่ใช่เทคนิคประกอบมากเกินไป
12. มีความเชื่อมั่นผู้กำกับรายการว่าสามารถแปลและสร้างสรรค์ภาพได้
13. ผู้กำกับจะผู้ออกแบบว่าจะนำเสนอบทอย่างไรผ่านคำอธิบายและคำแนะนำที่ผู้เขียนเขียนไว้
14. ผู้เขียนบทต้องแจ้งให้ทราบว่าจะต้องใช้อุปกรณ์ประกอบอะไรบ้าง โดยอุปกรณ์นั้นต้องมีความจำเป็น หาได้ง่าย และไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

คุณสมบัติของนักเขียนบทวิทยุโทรทัศน์

นักเขียนบทวิทยุโทรทัศน์ควรมีคุณสมบัติโดยทั่วไปดังนี้

1. ช่างคิด (Inventiveness) เป็นคุณสมบัติสำคัญของนักเขียน คือความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. อยากรู้อยากเห็น (A sense of inquiry) นักเขียนจะต้องศึกษาเรื่องต่าง ๆ แล้วนำมาคิดใคร่ครวญ
3. มีวินัย (Discipline) จะต้องมีความวินัยในการเขียนเป็นอย่างมาก เพื่อให้สามารถส่งบทได้ตรงเวลา
4. รู้จักการใช้ภาษา (Knowledge of the language) นักเขียนบทจะต้องเป็นผู้ที่สามารถสร้างคำต่าง ๆ ขึ้นมาได้

5. รู้จักสื่อ (Knowledge of the media) นักเขียนบทต้องรู้ถึงการทำงานของเครื่องมือของสื่อต่างๆ
6. มีความเพียร (Preserverance) อาชีพนักเขียนต้องมีความมานะอดทน มีความเพียรพยายามที่จะทำได้

ธรรมชาติของบท

บทเปรียบเสมือนแผนที่ในการถ่ายทำ เพราะบทจะเป็นตัวกำหนดทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง หากมีการเตรียมบทที่ดี ก็จะช่วยให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพออกมาได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการเข้าใจถึงธรรมชาติของบท ธรรมชาติของบทที่ผู้เขียนบทจะต้องเข้าใจ ได้แก่

1. บทถือเป็นรากฐานของโครงเรื่องขยายทั้งหมด การแสดง การพูด รวมไปถึงการถ่ายทำทั้งหมด
2. นักเขียนบทอาจเตรียมโครงร่างบทเพื่อให้ผู้กำกับศึกษา

3. บทอาจเขียนขึ้นหลังจากถ่ายทำไปแล้ว
4. บทอาจเขียนขึ้นภายหลังขั้นตอนการตัดต่อ

ขั้นตอนการเขียนบทรายการโทรทัศน์

การเขียนบทวิทยุโทรทัศน์มีขั้นตอนง่าย ๆ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย

สิ่งแรกที่ต้องคำนึงก่อนลงมือเขียน คือวัตถุประสงค์ของการเขียน ว่าเขียนเพื่ออะไร เขียนเพื่อใคร ต้องกำหนดให้แน่นอน

2. การกำหนดระยะเวลาและรูปแบบของรายการ

ผู้เขียนต้องรู้ว่าเวลาในรายการของเรามีระยะเวลาเท่าไร เพื่อจะได้กำหนดรูปแบบของรายการให้เหมาะสม

3. การกำหนดหัวข้อเรื่อง ขอบข่ายเนื้อหา คั่นคว่ำ และลงมือเขียน

เรากำหนดหัวข้อเรื่องและขอบข่ายเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จากนั้นจึงเริ่มคั่นคว่ำเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

ประเภทของบทโทรทัศน์แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. บทวิทยุโทรทัศน์แบบสมบูรณ์ (The Fully Scripted Show) บทประเภทนี้จะบอกคำพูดทุกคำพูดที่ผู้พูดจะพูดในรายการตั้งแต่ต้นจนจบ พร้อมกับบอกรายละเอียดเกี่ยวกับคำสั่งทางด้านภาพและเสียงไว้โดยสมบูรณ์

ประโยชน์ของการเขียนบทวิทยุโทรทัศน์แบบสมบูรณ์ คือ สามารถมองภาพของรายการได้ตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้สามารถกำหนดมุมกล้อง ขนาดภาพ และขนาดของเลนส์ที่ใช้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
6	CAM 1 Two Shot	ผู้ดำเนินรายการ ถ้าสาหร่ายสีน้ำตาลเหล่านี้มีรากฝักอยู่กับพื้นทะเล อะไรช่วยให้ สาหร่ายลอยชูลำต้นขึ้นมาได้ล่ะครับ
7	CUT TO CAM 2 CU สาหร่ายสีน้ำตาล	วิทยากร ถ้าสังเกตดูโครงสร้างที่คล้ายใบของสาหร่ายเหล่านี้ เราจะเห็นส่วนที่มี ลักษณะเหมือนฟองน้ำข้างในเป็นหลอดกลวง และมีอากาศอยู่ข้างในนั้น หลอดกลวงนี้แหละครับที่เป็นท่อนช่วยให้ใบของสาหร่ายชูลำต้นและใบ ขึ้นมา
8	CAM 2 Dolly ออก ผู้ดำเนินรายการหักใบสาหร่าย	ผู้ดำเนินรายการ ผมดูแล้วเห็นฟองน้ำที่เป็นท่อนใต้ใบสาหร่ายนี้ยาวเหยียดลงมาถึงนี้ โดยเฉลี่ยแล้วสาหร่ายสีน้ำตาลที่มีสารไอโอดีนสูงมาก นี้มีความยาวสัก เท่าไรครับ
9	CAM 1 O shoulder วิทยากร	วิทยากร โดยเฉลี่ยแล้วบอกลำบากครับ เพราะ ...

ภาพที่ 5.1 บทวิทยุโทรทัศน์แบบสมบูรณ

ข้อดีของบทประเภหานี้ คือ บทโทรทัศน์ที่สมบูรณ์สามารถช่วยให้ทุกฝ่ายมองเห็นภาพที่จะเกิดในรายการได้

ข้อเสียประการสำคัญของบท คือ ขาดความยืดหยุ่นจากการที่มีข้อกำหนดทุกชั้นตอน

2. บทวิทยุโทรทัศน์กึ่งสมบุรณ์ (The Semi-scripted Show) มีคำพูดคำบรรยายหรือบทสนทนาไม่ได้
ระบุดทุกตัวอักษร บอกไว้เพียงแต่หัวข้อเรื่องหรือเสียงที่จะพูดโดยทั่วไป

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
1.	ภาพไตเติ้ลรายการ	F/I เพลงประจำรายการ	00.00
2.	LS. บรรยายภาคในสตูดิโอของรายการ	F/O กล่าวทักทาย และเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่	01.15
3.	เช็ว แล้ว Z/I.	เกี่ยวข้องกับผู้ร่วม	
	MS. พิธีกรในมุมทแยงขวา	รายการ	01.35
4.	ร่วมรายการ ตอน วิวาท์ได้น้ำ	บทสัมภาษณ์ 1.การจัดงาน และแรงบันดาลใจ	09.25
	ภาพ twoshot พิธีกร และผู้ร่วม	ใจ 2.บรรยายภาคของงาน และสิ่ง	
	รายการ	ประทับใจ	

ภาพที่ 5.2 บทวิทยุโทรทัศน์แบบกึ่งสมบูรณ์

3. บทวิทยุโทรทัศน์บอกเฉพาะรูปแบบ (The Show Format) จะเขียนเฉพาะคำสั่งของส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญในรายการฉากสำคัญๆ ลำดับรายการที่สำคัญๆ บอกเวลาของรายการแต่ละตอน เวลาดำเนินรายการ บทโทรทัศน์แบบนี้มักจะใช้กับรายการประจำสถานี อาทิ รายการสนทนา รายการปกิณกะ รายการอภิปราย

รายการ "รอบรู้ ม.อุบลฯ" วันศุกร์ที่ 31 มีนาคม 2552 เวลา 12:00-13:00 น. ผู้ดำเนินรายการ เพลิน วิชัยวงศ์ ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี		
เวลา	ช่วงเวลา (นาทีและวินาที)	เนื้อหาในรายการ/ผู้ดำเนินรายการ/พิธีกร
14:00:00	03:00	- ผู้ดำเนินรายการกล่าวเปิดรายการและแนะนำผู้ร่วมรายการทุกคน
14:03:00	20:00	- สนทนาเรื่องโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ ปี 2552
14:23:00	15:00	- เทปการแสดงของนักเรียนโรงเรียน.... (VTR)
14:38:00	05:00	- ให้ความรู้เรื่องการจัดห้องสมุดในโรงเรียนขนาดเล็ก
14:43:00	10:00	- การเชิดหุ่นเรื่อง "กระต่ายน้อยกับหินวิเศษ" (VTR)
14:53:00	05:00	- การให้สัมภาษณ์ความรู้สึกของ ผอ. ครู นักเรียน ที่ร่วมโครงการ
14:58:00	01:05	- พิธีกรกล่าวลาผู้ร่วมรายการเชิญชวนให้ติดตามรายการครั้งต่อไป
14:59:05	00:55	- เครดิทท้ายรายการ
15:00:00	-	- ปิดรายการ

ภาพที่ 5.3 บทวิทยุโทรทัศน์บอกเฉพาะรูปแบบ

4. บทวิทยุโทรทัศน์อย่างคร่ำวๆ (The Fact Sheet) บทประเภทนี้จะเขียนเฉพาะสิ่งที่จะออก
ทางหน้ากล้องโทรทัศน์ และบอกคำพูดที่จะพูดประกอบสิ่งที่ออกหน้ากล้องไว้อย่างคร่ำวๆ ไม่มีคำสั่ง
ทางด้านภาพและด้านเสียง

บทรายการเจาะใจ

รูปแบบ – สัมภาษณ์

ความยาว 30 นาที

1. Interlude - เปิดรายการ 5
2. พิธีกร - กล่าวเปิดรายการ 2
3. โฆษณา .30
4. พิธีกร –กล่าวแนะนำผู้สนทนา 2
5. สัมภาษณ์ - ประวัติ ความเป็นมาของผู้ป่วยโรคเอดส์ 5
6. โฆษณา .30
7. พิธีกร - นำเข้ารายการ 2
8. สัมภาษณ์ - เหตุการณ์ที่เผชิญอยู่ 8
9. พิธีกร - กล่าวสรุป 2
10. Interlude - ปิดรายการ 3

ภาพที่ 5.4 บทวิทยุโทรทัศน์อย่างคร่ำวๆ (The Fact Sheet)

รวม 30

การวางโครงเรื่อง (Plot) ของรายการโทรทัศน์นั้น โดยปกติจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การเกริ่นนำ (Introduction)
2. เนื้อเรื่องหรือตัวเรื่อง (Body)
3. การสรุปหรือส่งท้าย (Conclusion)

1. การเกริ่นนำ (Introduction)

ในการเกริ่นนำหรือการนำเรื่อง (Introduction) เป็นขั้นตอนที่จะกระตุ้นความสนใจของผู้ชม การเกริ่นนำจะเป็นการหาสิ่งที่ประทับใจ หรือสิ่งที่ตื่นเต้นเพื่อให้เกิดน่าติดตาม

2. เนื้อเรื่องหรือตัวเรื่อง (Body)

ในส่วนของเนื้อเรื่องหรือตัวเรื่อง (Body) คือเนื้อหาเรื่องราวทั้งหมดที่จะนำเสนอ

3. การสรุปหรือส่งท้าย (Conclusion)

การส่งท้ายหรือการสรุปเรื่อง (Conclusion) เป็นขั้นตอนที่จะย่อเรื่องทั้งหมดตั้งแต่การนำเรื่องและการดำเนินเรื่องลงอย่างมีศิลปะ เป็นการสรุปหรือเน้นถึงความคิดรวบยอด (Concept) ของเรื่องราว